

Aan
Van

Staatssecretaris, cc Minister
DGMO/OVS

nota

Brief Tweede Kamer voortgang brandblus Rotterdamse
havenemplacementen

TER BESLISSING

Datum

31 december 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/81495178

Opgesteld door

Bestuurskern

Bestuurskern

Veiligheid en Goederen

Beslistermijn

Zodra mogelijk

Bijlage(n)

2

Aanleiding

In de Kamerbrief Spoorveiligheid van 8 december jl. heeft u de Tweede Kamer geïnformeerd dat ProRail vertraging heeft opgelopen bij de realisatie van de nieuwe veiligheidsvoorzieningen op de Rotterdamse havenemplacementen, met risico op hinder voor het spoorgoederenvervoer vanaf de Rotterdamse haven. Ook heeft u de Kamer gemeld dat ProRail tijdelijke voorzieningen treft en daarbij afhankelijk is van de bereidheid van bevoegd gezag om deze te accepteren. De afgelopen weken is een bestuurlijke Kopgroep een aantal keer bij elkaar gekomen om vinger aan de pols te houden. Tijdens de Kopgroep op 31 december jl. heeft wethouder Zeegers van Rotterdam namens Burgemeester en Wethouders besloten dat zij de tijdelijke oplossingen van ProRail onder voorwaarden accepteert en dat ProRail vooralsnog het rangeren met gevaarlijke stoffen op de Rotterdamse havenemplacementen mag doorzetten. Op 2 januari 2023 heeft de wethouder de gemeenteraad hierover geïnformeerd (zie bijlage). Met bijgevoegde brief stelt u de Tweede Kamer op de hoogte van de meest recente ontwikkelingen.

Geadviseerd besluit

Bijgevoegde brief aan de Tweede Kamer ondertekenen en versturen.

Kernpunten

- Rotterdam is onder voorwaarden akkoord met voortzetting van het rangeren van gevaarlijke stoffen op de havenemplacementen. Dit mede op basis van het advies van de Gezamenlijke Brandweer dat het openhouden van de havenemplacementen voor de ingebruikname van treinen met gevaarlijke stoffen werkbaar is. In dit besluit is ook de proportionaliteit van een sluiting meegewogen ten opzichte van de impact op de veiligheid, maatschappij en economie.
- ProRail heeft zelf het besluit genomen om emplacement Pernis vooralsnog niet te gebruiken voor het rangeren met gevaarlijke stoffen, vanwege onvoorzien tegenvallers in de veiligheidsvoorzieningen en het ontbreken van mitigerende maatregelen. Dit betreft ca. 70 treinen per week die via andere emplacements zullen worden verwerkt. Naar verwachting komt Pernis medio januari weer in bedrijf.
- ProRail heeft tot uiterlijk 23 april de tijd om de definitieve voorzieningen op alle emplacements af te ronden.

Beslistermijn

Zodra mogelijk

Toelichting

Stand van zaken op de Rotterdamse havememplacementen

ProRail had tot 1 januari 2023 de tijd om de voorzieningen op orde te krijgen. Eind 2022 werd duidelijk dat dit niet overal ging lukken. Omdat de testen t/m 30 december 2022 doorliepen is afgesproken dat Rotterdam in een ingelaste kopgroep op 31 december jl. een besluit zou nemen over het continueren van het spoorgoederenvervoer.

ProRail heeft de afgelopen periode hard gewerkt om de voorzieningen zoveel mogelijk te kunnen afronden en testen en geeft aan hier de komende tijd mee door te gaan. Op de emplacementen Waalhaven Zuid, Maasvlakte West, Europoort en Botlek zijn definitieve voorzieningen getroffen en getest. Op de emplacementen Waalhaven Zuid en Maasvlakte West zijn naast de structurele maatregelen ook tijdelijke maatregelen getroffen. Bij het testen van de leidingen bleekt echter dat hier veel vuil in terecht was gekomen en dat ProRail eerst aan de hand van spoelingen moet aantonen dat dit vuil bij een blussing niet tot verminderde capaciteit leidt. ProRail denkt tot uiterlijk 23 april nodig te hebben om aan de hand van deze spoelingen te kunnen aantonen dat de voorzieningen op alle emplacementen voldoen aan de eisen van bevoegd gezag.

Pernis

ProRail heeft zelf besloten om voorlopig niet met gevaarlijke stoffen te rangeren op emplacement Pernis. Dit omdat hier de blusvoorzieningen nog niet beschikbaar zijn om te kunnen testen en er geen mitigerende maatregelen zijn. ProRail geeft aan dat zij verwacht op 11 januari alsnog de voorzieningen op dit emplacement met positief resultaat te kunnen testen en dat medio januari het rangeren met gevaarlijke stoffen kan worden hervat. ProRail handelt betreffende activiteiten in de tussentijd in overleg met vervoerders af via andere emplacementen. Dit brengt extra inzet en kosten met zich, waarvan ProRail op dit moment de omvang nog niet kan aangeven.

Voorlopig positief besluit

Rotterdam heeft akkoord gegeven op het continueren van het rangeren met gevaarlijke stoffen en tegelijk een last onder dwangsom opgelegd die wordt verbeurd indien ProRail niet uiterlijk 23 april as. alsnog aan de hand van spoelingen de capaciteit van de leidingen kan aantonen. Een belangrijke reden voor het positieve besluit is dat met de huidige voorzieningen weliswaar niet de gewenste situatie is ontstaan, maar dat deze wel werkbaar is en dat hiermee de omgevingsveiligheid per saldo is toegenomen. Daarbij zou de omgevingsveiligheid juist afnemen indien het vervoer van gevaarlijke stoffen op het havenspoor wordt stilgelegd, omdat gevaarlijke stoffen in dat geval naar andere terreinen vervoerd moeten worden en er een verschuiving plaatsvindt van transport via het spoor naar de weg. Ook acht Rotterdam stillegging van het havenspoor vooralsnog niet verantwoord/proportioneel, gezien de mogelijke maatschappelijke en economische impact.

De gemeente heeft zorgen over:

- De integriteit van de voorzieningen. Testen zijn met negatief resultaat uitgevoerd, onder andere door misverstanden over het te volgen protocol. Daarnaast zijn in de aanloop naar de testen storingen en lekkages

Datum

31 december 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/81495178

Uiterlijk bij S

Zodra mogelijk

Bijlage(n)

2

Aan

Staatssecretaris

Van

DGMo/OVS

opgetreden. Deze zijn weliswaar hersteld, maar een definitief oordeel kan pas worden gevormd bij een positief testresultaat.

- De overdracht van het beheer en onderhoud naar de beheerorganisatie van ProRail. De gemeente waardeert de zichtbaar grote inzet die de afgelopen periode is geleverd door het projectteam en de aannemers die de voorzieningen op orde moet brengen, maar heeft slechte ervaringen met de manier waarop ProRail omgaat met het dagelijks beheer en onderhoud. Dit blijkt o.a. uit lopende lasten onder dwangsom die zijn opgelegd, omdat niet is voldaan aan eisen in de omgevingsvergunning.

Vanuit IenW is aangegeven dat de overdracht naar de staande organisatie van ProRail onderwerp van gesprek is in onderlinge contacten. Dit staat o.a. geagendeerd in de stuurgroep Infra op Orde (waar breder gesproken wordt over het op orde brengen van het beheer en onderhoud op het traject van het havenspoor tot in Zevenaar) en zo nodig in het kwartaaloverleg van de CEO van ProRail met de DG Mo en de SG in de rol van aandeelhouder.

Datum

31 december 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/81495178

Uiterlijk bij S

Zodra mogelijk

Bijlage(n)

2

Aan

Staatssecretaris

Van

DGMo/OVS

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Brief aan de Tweede Kamer	Vervolg op spoorveiligheidsbrief van 8 december jl. v.w.b. de brandblus.
2	Brief van wethouder Zeegers aan de gemeenteraad van Rotterdam	Toelichting op het besluit van Rotterdam.